

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN
RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging
van de bepalingen betreffende de voogdijraden, voor-
komende in het Burgerlijk Wetboek, en — in verband
daarmede — wijziging van andere wetten.

De overweging van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer heeft geleid tot de volgende opmerkingen.

Sommige leden hadden zich met enige bezorgdheid afgevraagd, of de bewindsman wel een geheel bevredigend tijdschema voor de legislatieve werkzaamheid had opgemaakt. De Minister is nu op de helft van zijn ambtsperiode. Al is het begrijpelijk, dat zeer veel voorbereidend werk moet worden verricht, zo moet toch worden gevreesd, dat, indien niet met spoed ook andere ontwerpen worden ingediend, slechts een gedeelte van de beoogde plannen kan worden verwezenlijkt, mede omdat de tijd, voor parlementaire behandeling uitgetrokken, vaak wat krap is gebleken.

Vervolgens vestigden de hier aan het woord zijnde leden er de aandacht op, dat dit wetsontwerp wellicht op de wenselijkheid van een algemene jeugdwet voor de toekomst duidt. De praktijk moge niet onbevredigend zijn, de spreiding van de onderscheidene voorschriften, op kinderen in het algemeen en op de voogdijraden in het bijzonder betrekking hebbende, over een vrij groot aantal wetboeken en wetten kwam hun niet geheel gunstig voor. Anderdeels zou, aldus de hier aan het woord zijnde leden, een jeugdwet het uiteenrukken van het familierecht en doorbreking van het onderscheid tussen burgerlijk recht en strafrecht betekenen. Zeer zouden zij het op prijs stellen, de mening van de bewindsman te dezer zake te vernemen.

Wat de aanhangige materie zelf betreft, konden zij zich vrijwel met 's Ministers gedachtengang verenigen. Zij vertrouwden, dat de eigenlijke, bij algemene maatregel van bestuur tot stand te brengen, reorganisatie van de voogdijraden zou geschieden in nauwe aansluiting aan de geest van de voorgestelde wetswijzigingen, welke — naar de Minister herhaaldelijk heeft verklaard — berusten op de gedachte, dat ook in het kader van de kinderbescherming de taak van het particulier initiatief voorop gaat, zij het, dat de Overheid, mede tengevolge van haar subsidiëring der particuliere instellingen ook tegenover de laatste een zekere verantwoordelijkheid draagt.

Toch ontveinsden de leden, hier aan het woord, zich niet, dat zich bij de voor het overige aanvaardbare nieuwe opzet bepaalde moeilijkheden voordoen. In wezen wordt onder ministeriële verantwoordelijkheid van de zevende afdeling van het Departement verwacht een genoegzaam tot harmonie brengen van de arbeid der raden voor de kinderbescherming in negentien arrondissementen. Wel zullen deze raden zich veel werk uit handen zien genomen door het particulier initiatief, wel zijn daar kinderpolitie, officier van justitie en kinderrechter, doch het feit blijft, dat ook ten opzichte van dezen de raden een schakel vormen, en dat hetzelfde het geval is met betrekking tot medisch-opvoedkundige bureau's, bureau's voor geestelijke volksgezondheid, paedologische inrichtingen,

observatiehuizen, psychologen, psychiaters en uiteraard medici. Het zal de raden niet meevallen, dit alles te overzien, het zal de zevende afdeling uiterst moeilijk blijken — met name zolang de algemene jeugdwet ontbreekt — zonder zich op te dringen of te heersen, het geheel goed begrijpelijk en hanteerbaar te houden. Verambtelijking en verstarren van dit omvangrijke apparaat zou funest wezen. Deze ontwikkeling behoeft zich niet voor te doen, doch dan is het vereist, dat behalve voortreffelijke directeurs-secretarissen en uitnemend op de hoogte zijnde vertegenwoordigers van grote instellingen ook deskundige, alleen om hun kennis van de ook organisatorische jeugdproblemen gekozen, leden in de verschillende raden optreden. Dan is het waarschijnlijk ook vereist, dat het nieuwe centrale adviescollege gelegenheid krijgt om zich te ontplooiën en bij voorbeeld zonder beperking inzage van stukken, toegang tot besprekingen en bezoekrecht van instellingen verkrijgt om daarvan, zo vaak het zulks wenst, gebruik te maken.

Vervolgens traden de hier aan het woord zijnde leden in een bespreking van enkele bijzonderheden der voorgestelde regeling. Zij konden er zich mede verenigen, dat de raad over eigen ambtenaren zal beschikken, teneinde milieu- en zo nodig — want hier verdient particuliere werkzaamheid de voorkeur — persoonlijkheidsonderzoek te verrichten. Wat de vraag betreft, of aan deze dan wel aan andere ambtenaren ook het toezicht moet worden toevertrouwd, zouden de hier aan het woord zijnde leden met beslistheid kiezen voor een veelzijdige werkring, aan dezelfde ambtenaren gegeven. Zij waren van mening, dat de verhouding tot de kinderpollitie geen moeilijkheid behoeft op te leveren, indien, gelijk voorheen of in nog meerdere mate, bij deze groep van het politiekorps inzicht werd gevonden omtrent de natuurlijk politieke, toch tegelijk paedagogisch-sociale taak binnen het kader der opsporing en ook der voorkoming van door kinderen te plegen strafbare feiten.

Daar op grond van milieu- en persoonlijkheidsonderzoek zal worden beslist, of een zaak bij de rechter aanhangig zal worden gemaakt dan wel op andere wijze dient te worden afgedaan — terwijl bovendien bij het aanhangig maken nog weer keuze mogelijk is tussen civiel- en strafrechtelijke behandeling —, treedt opnieuw het ingewikkelde karakter van het huidige kinderrecht aan het licht. De leden, hier aan het woord, konden zich intussen verenigen met de civielrechtelijke taakbepaling, in het wetsontwerp gegeven. Dat de minderjarige ondertoezichtgestelden voorlopig niet onder opzicht van de raden komen, leek hun juist, omdat de meningen van ter zake kundigen nog te zeer uiteenlopen. De nader gewijzigde regeling van de actie tegen de verwekker vond eveneens hun instemming. Hetzelfde gold voor de inschakeling van de raad bij de strafrechtelijke vervolging van minderjarigen in arrondissementen-rechtbankzaken, alsmede bij de tenuitvoerlegging van de maatregel der terbeschikkingstelling en de naleving van bepaalde voorwaarden. Het staat te verwachten, dat de al reeds aan de raden opgedragen wettelijke taken na de herziening beter kunnen worden verricht.

Nog was bij de hier aan het woord zijnde leden de vraag gerezen, of de geschatte kosten van f 800 000 niet aan de lage kant zijn, of met 25 pct personeelsuitbreiding kan worden volstaan en of, indien eenmaal aan de raden ook de arbeid der gezinsraden is gegeven, de toeneming van de werkzaamheden de directeur-secretaris niet te zwaar zal belasten. Zal men bereid zijn, een dusdanige salariëring te bieden, dat werkelijk bekwaame krachten worden aangelokt? Heeft men zich een nauwkeurige voorstelling gemaakt van de kosten, aan een behoorlijke documentatie verbonden? Weet men, welke bedragen de subsidies aan de particuliere instellingen, met name de voogdijverenigingen, zullen vergen? Is er enige zekerheid, dat de voor de toekomst te verwachten groei van het werk zal worden beheerst? Naar de mening van de leden, hier aan het woord, zou de Minister, indien hij zich ontkankelijk toont voor een grotere kostbaarheid van de inderdaad noodzakelijke maatregelen, aan de uitvoering van het wetsontwerp verbonden, zijn wetsvoordracht slechts versterken.

Verscheidene andere leden zuchten het ontwerp eveneens toe, al zouden zij aan de handhaving van de naam „voogdij-

raden”, welke nu eenmaal burgerrecht heeft verkregen, de voorkeur hebben gegeven. Zij konden zich met de onderscheidene voorgestelde bepalingen zeer wel verenigen en waren van mening, dat het ontwerp een aanmerkelijke verbetering had ondergaan door de Nota van Wijziging, door de Minister ingediend naar aanleiding van het amendement-Van Rijkevorsel c.s.

Deze leden vestigden er de aandacht op, dat van de zijde der Nederlandse Advocatenvereniging was aangedrongen op de mogelijkheid van inzage van de processtukken, doch dat in de kring der Voogdijraden juist de wens leeft om in de wet te doen vastleggen, dat van rapporten e.d. aan partijen geen inzage behoeft te worden verleend, omdat, ware dit wél mogelijk, allerlei vertrouwelijke gegevens aan de raad en dus aan de rechter zouden worden onthouden, welke gegevens men juist zeer nodig zou hebben voor het uitbrengen van verantwoord advies. De leden, hier aan het woord, verklaarden ontkankelijk te zijn voor dit laatste bezwaar. Toch mag het huns inziens niet de doorslag geven bij de beoordeling van de onderwerpelijke aangelegenheid. Zij deelden het standpunt van de Nederlandse Advocatenvereniging en verzetten zich tegen het nemen van ver reikende beslissingen, waardoor de rechten en belangen van partijen op ingrijpende wijze kunnen worden aangetast op grond van beweringen van de wederpartij of van derden, welke door de partij, in wier nadeel die beweringen zijn, niet kunnen worden weersproken. Bij de berechting, na de bevrijding, van politieke delinquenten heeft men, aldus die leden, maar al te zeer ondervonden, tot welke ergerlijke gevolgen het kan leiden, wanneer geheime rapporten in het geding worden gebracht, welke niet aan de verdachte partij worden overgelegd. Met dit systeem moet huns inziens absoluut worden gebroken. Uiteraard moet de inzage zich beperken tot partijen en hun raadslieden, zoals de Minister bij de openbare behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer heeft betoogd. (Vgl. *Handelingen*, zitting 1953—1954, blz. 2550.) Nu de bewindsman deze aangelegenheid aan een kleine commissie heeft voorgelegd, zouden de hier aan het woord zijnde leden het op prijs stellen, te zijner tijd van het advies dier commissie kennis te mogen nemen.

Voorts opperden deze leden de wenselijkheid, dat bij behandeling in hoger beroep het advies van een andere voogdijraad zou worden ingewonnen. Naar hun mening zou die behandeling daardoor in waarde stijgen. 's Ministers betoog ter zake in zijn Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer (blz. 9) vermocht hen niet van de onjuistheid van hun opvatting te overtuigen.

Vele leden constateerden met instemming, dat de aanvalkelijke oppositie tegen het ontwerp gaandeweg was geluwd, zodat het ten slotte in de Tweede Kamer zonder amendering en zonder hoofdelijke stemming was aangenomen. Deze gang van zaken vindt huns inziens grotendeels zijn verklaring in het verhelderde inzicht, hetwelk de Memorie van Antwoord en het nader overleg tussen de Minister en de vaste Commissie voor Justitie hebben gebracht nopens de bedoelingen van het ontwerp. Duidelijk is — ook bij de behandeling er van in de Tweede Kamer — komen vast te staan dat in de sedert jaren bestaande en gegroeide verhouding tussen de Overheid en het particulier initiatief geen enkele wijziging wordt gebracht, dat het eigenlijke werk der kinderbescherming en dus de zorg voor en het directe toezicht op de kinderen in het algemeen dienen te berusten bij de particuliere instellingen en personen, en dat de Overheid alleen een algemeen toezicht behoort uit te oefenen, hetwelk vooral ten doel heeft te waarborgen, dat de overheidsmiddelen goed worden besteed.

Dientengevolge bestond ook bij de hier aan het woord zijnde leden niet het minste bezwaar tegen de aanvaarding van het ontwerp, te minder daar het door de tweede Nota van Wijziging op een bepaald onderdeel, de zgn. vaderschapsactie, is verbeterd. Deze leden spraken het vertrouwen uit, dat de Minister bij het ontwerpen van de vereiste algemene maatregel van bestuur aan de bovengenoemde algemene gedachte zou vasthouden. Moge hij, zo vervolgden zij, vooral er tegen waken, dat het werk der kinderbescherming wordt verambtelijkt, en dat de Overheid door middel van de raden meer dan

nodig is, zal ingrijpen in het initiatief en de arbeid van de particuliere verenigingen.

Voorts spraken de leden, hier aan het woord, de hoop uit, dat de bewindsman er in zou slagen, de nieuwe raden zó samen te stellen, dat deze de taak, welke hun zal worden opgelegd — waarbij ook moet worden gedacht aan de nieuwe taak, waarmede zij zullen worden belast bij de uitvoering van de wet tot het tegengaan van lichtvaardige echtscheidingen —, naar behoren zullen kunnen vervullen.

Nog bepleitten deze leden, dat de arbeid van de gezinsvoogdij eindelijk van overheidswege de financiële steun zou ontvangen, welke die voogdij reeds zo lang ontbeert. Met instemming hadden zij kennis genomen van de mededeling en de toezegging, op dit stuk door de Minister gedaan.

Vele andere leden spraken er hun vreugde over uit, dat dit voor de verdere ontwikkeling van de kinderbescherming zo uitermate belangrijke wetsontwerp in de Tweede Kamer vooral bij de openbare behandeling aan vrijwel alle zijden grote instemming heeft gevonden, en dat het tijdens het afdelingsonderzoek in deze Kamer eveneens weinig critiek en veel waardering heeft geogst. Dit is ongetwijfeld voor een niet onbelangrijk deel te danken aan de heldere wijze, waarop de Minister zowel in zijn Memorie van Antwoord als bij het mondelinge overleg met de vaste Commissie voor Justitie uit de Tweede Kamer de strekking van het ontwerp en met name de verhouding tussen particulier initiatief en overheidszorg op het gebied van de kinderbescherming nader heeft uiteen gezet, zodat vele bezwaren, welke aanvankelijk tegen het ontwerp waren geuit, uit de weg konden worden geruimd.

De hier aan het woord zijnde leden wilden dan ook gaarne hun erkentelijkheid uiten jegens deze bewindsman, die reeds een maand na de aanvaarding van zijn ministerschap zijn wetgevende activiteit begon met het aanhangig maken van dit ontwerp. Zowel dit feit als de wijze, waarop de Minister het ontwerp in de Tweede Kamer heeft toegelicht en verdedigd, gaf hun de overtuiging, dat de bewindsman de belangen van de kinderbescherming krachtig wil bevorderen. Zij vertrouwden dan ook, dat hij het zijne er toe zal bijdragen om de arbeid van de Voogdijraden niet slechts op papier te reorganiseren en te intensiveren, maar om de praktijk hieraan te doen beantwoorden. In dit opzicht voorzagen de hier aan het woord zijnde leden nog vele moeilijkheden, die het gevaar niet denkbeeldig doen zijn, dat de betekenis van de ontworpen regeling voorlopig meer formeel dan reëel zal wezen. Immers, wil zij effect sorteren, dan zijn hiervoor geld en „man-power” nodig. Wel is waar heeft de Minister in zijn Memorie van Toelichting gesteld, dat het in zijn bedoeling ligt, de personeelsformatie van de Raden, in het bijzonder wat de topleiding en de onderzoekambtenaren betreft, met 25 pct uit te breiden, waarmede f 800 000 gemoeid zouden zijn, maar de leden, hier aan het woord, trokken in twijfel of hiermede aan de eisen van het werk kan worden voldaan zonder voortdurende overbelasting van een deel der functionarissen.

Gaarne zouden deze leden vernemen, hoe de Minister tot de schatting van die 25 pct is gekomen, hoeveel topfunctionarissen, respectievelijk onderzoekambtenaren hieronder zijn gerekend, en hoeveel ambtenaren van de Kinderwetten in dienst van de Raden zullen overgaan.

Deze leden vreesden, dat het zo al niet onmogelijk dan toch zeer moeilijk zal zijn om krachten te vinden, die zowel wat persoonlijkheid als wat deskundigheid aangaat, berekend zijn voor dit moeilijke maatschappelijk werk. Hoewel zij een snelle uitbreiding van de personeelsformatie, welke een conditio sine qua non is voor een effectieve werking van deze wet, op zich zelf zeer zouden toejuichen, achtten zij grote bedachtzaamheid hierbij gewenst. Bij een te geforceerde aanstelling van nieuwe krachten zal het vrijwel onvermijdelijk zijn, dat men niet voldoende gequalificeerde functionarissen benoemt, waardoor het peil van het werk voor lange tijd op een onverantwoord niveau wordt gefixeerd. De hier aan het woord zijnde leden zouden het dan ook op prijs stellen van de Minister te vernemen, in welk tempo hij de door hem nagestreefde uitbreiding met 25 pct denkt te realiseren.

Zij vroegen zich voorts af, of het niet mogelijk is, speciale studiebeurzen ter beschikking te stellen voor de scholing of bijscholing van maatschappelijke werkers ten dienste van de Raden voor de Kinderbescherming. Naar aanleiding hiervan zouden zij gaarne vernemen, of wellicht voor dit doel reeds bedragen zijn gevoteerd uit de post van f 12 000, welke op de begroting van het Ministerie van Justitie voor 1954 onder artikel 160 is opgenomen voor „Kosten van studiebeurzen voor toekomstig personeel bij het Rijkstucht- en Opvoedingswezen”. Volgens deze begroting was van de overeenkomstige begrotingspost over 1953 slechts een bedrag van f 2500 werkelijk uitgegeven, hetgeen duidt óf wel op te stringente voorwaarden voor de toekenning van beurzen, óf op een te geringe animo van gegadigden. Bovendien meenden de hier aan het woord zijnde leden te weten, dat deze beurzen speciaal zijn bestemd voor functionarissen in de Rijksopvoedingsgestichten en Tuchtsholen. Hierbij doet zich het probleem voor van het aantrekken van mannelijke leerlingen op de Scholen voor Maatschappelijk Werk, welke naar de mening van de hier aan het woord zijnde leden het meest geschikt zijn voor de opleiding tot (onderzoek)ambtenaar bij de Raden, vooral indien de gewone opleiding wordt aangevuld met een topcursus, zoals deze in Amsterdam wordt gegeven door een combinatie van een zestal Scholen voor Maatschappelijk Werk.

Het grote gebrek aan mannelijke leerlingen op de Scholen voor Maatschappelijk Werk moet naar het oordeel van de hier aan het woord zijnde leden worden gezien als een ernstige belemmering voor de vorming van een voldoende kader voor de Raden. Hieraan kan enigermate tegemoet worden gekomen door de functionarissen, die geen voldoende vooropleiding hebben, maar door hun persoonlijkheid en praktijkervaring geschiktheid voor dit werk bezitten, in staat te stellen tot het volgen van cursussen, waarvoor tijd en geld te hunner beschikking dienen te worden gesteld.

In verband hiermede vestigden de hier aan het woord zijnde leden met klem de aandacht op de wenselijkheid, aan de secretarissen, die daarvoor in aanmerking komen, studieverlof te geven. Velen van hen zijn sinds de oorlog overmatig met werk belast geweest, zodat zij vaak niet in staat waren, zich voldoende op de hoogte te stellen van de snelle ontwikkeling, welke zich in de methodiek van de kinderbescherming voltrekt, en hun wetenschappelijke bagage, welke in de meeste gevallen op een juridische opleiding berust, aan te vullen met de nieuwere sociologische en psychologische inzichten, die voor een goede vervulling van deze veelzijdige functie niet meer kunnen worden gemist.

De reorganisatie der Voogdijraden zal aan de secretarissen eisen stellen, welke het geven van studieverlof gewenst en verantwoord doen zijn, ook al vloeien hieruit ongetwijfeld tijdelijk moeilijkheden voor het werk voort. Voor de toekomstige ontwikkeling van het werk der Raden is het echter van het allergrootste belang, hen, die hierin de sleutelposities innemen, de gelegenheid te geven tot „reculer pour mieux sauter”.

Bij de personeelsformatie rijst nog de vraag, of de Minister, wanneer hij tot opnemings van een psychiater in het team over wil gaan, speciaal denkt aan jeugd-psychiaters, voor zover deze beschikbaar zouden zijn. Hoewel dit voor de hand liggend zou kunnen worden geacht, kan hiertegen het bezwaar worden gemaakt, dat in de gevallen, welke de Raad voor de Kinderbescherming te behandelen krijgt, zeer vaak de persoonlijkheidsstructuur van de ouders evenzeer, zo niet meer, in het geding komt als die van het kind.

Naar aanleiding hiervan wilden de hier aan het woord zijnde leden niet nalaten op te merken, dat de Minister een al te geforceerde scheiding maakt, wanneer hij het voorlichtingsrapport splitst in het sociale onderzoek naar de levensomstandigheden en het milieu van de minderjarige, dat zou kunnen worden verricht door de ambtenaren van de Raad, en het persoonlijkheids-onderzoek, dat tot de taak van het particulier initiatief zou behoren.

Deze leden zagen hierin een miskenning van de praktijk, dat de ambtenaren van de Kinderwetten in hun rapport zowel de milieufactoren als de persoonlijkheid van het kind (en

van de ouders) tot gelding laten komen, hetgeen in overeenstemming is met de algemene maatregel van bestuur van 24 December 1925, waarin wordt gesproken van „inlichtingen onder meer betreffende de persoonlijkheid en de levensomstandigheden van een verdachte”. Het zou zeer bepaald een ongewenste uitholling zijn van het voorlichtingswerk van de ambtenaren van de Kinderwetten, indien zij zich voortaan zouden moeten beperken tot het rapporteren van de sociale omstandigheden, waarmede de persoonlijkheid van kind en ouders in onverbreekelijke relatie staan. Om deze reden zou het verhelderend kunnen werken, indien de Minister een nadere uiteenzetting wilde geven over zijn bedoeling ter zake en over hetgeen hij verstaat onder „persoonlijkheidsonderzoek”.

De overgang van waarschijnlijk het overgrote deel van de ambtenaren van de Kinderbescherming naar de Arrondissementsraden voor de Kinderbescherming, welke op zich zelf bij de nieuwe structuur voor de hand liggend is, brengt echter niet te miskennen gevaren met zich mede voor het toezichtswerk, dat thans door de vereniging Pro Juventute wordt verricht. Wel is waar heeft de Minister de toezegging gedaan, dat hij aan het particulier initiatief subsidies zal geven ten behoeve van het gezinsvoogdijwerk, maar hierin is nog geen garantie gelegen voor een ongestoorde voortgang van de belangrijke toezichthoudende functie van „Pro Juventute”. In de eerste plaats is het twijfelachtig, of deze organisatie hiervoor de nodige functionarissen zal kunnen behouden dan wel nieuwe krachten zal kunnen aantrekken, indien niet met zekerheid vaststaat, dat deze kunnen worden gesalarieerd op dezelfde basis, als de ambtenaren van de Kinderwetten, die naar de Raden overgaan.

Gaarne zouden de hier aan het woord zijnde leden hieromtrent een bevestiging ontvangen van de Minister, die op dit punt nog slechts vage toezeggingen heeft gedaan. Een nadere uiteenzetting van de criteria, volgens welke de Minister subsidies voor het gezinsvoogdijwerk denkt te gaan verlenen, zal dan ook op prijs worden gesteld. Ook indien de Minister de vereniging „Pro Juventute” en op dezelfde basis ook de R.-K. Vereniging voor Gezinsvoogdij en Patronage in staat zal stellen, de nodige functionarissen voldoende te salarieren, blijft het nog de vraag, of deze hiervoor te vinden zijn, gezien het nodige gebrek aan gequalificeerde krachten op dit terrein.

Gevreesd moet worden, dat de uitbreiding en intensivering van het voorlichtingswerk van de gereorganiseerde Voogdijraden, een bedenkelijke verzwakking van het toezichtswerk ten gevolge zullen hebben, hetgeen ten slotte een deel van het werk der Raden tot feitelijke vruchteloosheid zou doemen. Ook om deze reden hebben de hier aan het woord zijnde leden de overtuiging, dat de verwezenlijking van de reorganisatie met grote bedachtzaamheid zal moeten geschieden.

In verband met de overgang van de ambtenaren van de Kinderwetten naar de Arrondissementsraden voor de Kinderbescherming zouden deze leden nog gaarne vernemen, of de Minister ook de thans bij „Pro Juventute” voor hen geldende salarisregeling zal overnemen, hetgeen bedenkelijk zou zijn. De lage salariering vormt op het ogenblik reeds een ernstige belemmering om deze functie, welke aan de persoonlijkheid en werkkraft van de ambtenaar hoge eisen stelt, te ambiëren. Een aanvangssalaris als ambtenaar 2de klasse van bruto f 320,50 per maand, waarvoor men bovendien enige

jaren assistent-ambtenaar moet zijn geweest, heeft tegenwoordig bijzonder weinig aantrekkingskracht, vooral voor mannen, die daarvan een gezin moeten kunnen onderhouden. Indien men deze functie wil doen beantwoorden aan het niveau, hetwelk zij in het kader van de nieuwe Raden moet krijgen, dan is een niet onbelangrijke verbetering van deze salarisregeling, welke reeds eerder zeer gewenst was, onafwijsbaar. De Minister zou de hier aan het woord zijnde leden tot erkentelijkheid stemmen, indien hij het met hun visie in deze eens zou kunnen zijn en dienovereenkomstig zou handelen.

De vraag, of de verbeteringen, waartoe de ontworpen wettelijke regeling vele mogelijkheden opent, ook inderdaad gerealiseerd zullen worden, hangt niet slechts af van een bevredigende oplossing van het personeelsvraagstuk, maar voor een belangrijk deel ook van de mate, waarin geschikte krachten voor het lidmaatschap van de Raden zullen kunnen worden gevonden.

De hier aan het woord zijnde leden waren er niet geheel gerust op, dat het particulier initiatief, hetwelk — in principe te recht — een plaats van overwegend belang in dit kindbeschermingsbestel voor zich blijft opeisen, bereid en in staat zal zijn, zich daarvoor metterdaad sterk te maken. Mocht dit niet in voldoende mate het geval zijn, dan zal het niet aan deze wet, maar aan het particulier initiatief zelf zijn te wijten, indien het ambtelijk bureau een overheersende positie gaat innemen.

Ten slotte spraken enige leden hun leedwezen er over uit, dat artikel 461, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek niet gedooft, dat er in een arrondissement meer dan één voogdijraad is. Het bezwaar, aan die bepaling verbonden, kwam inzonderheid tot uiting voor het kanton Leiden. In 1933, toen de voogdijraden I en II te 's-Gravenhage werden samengevoegd, bleef de voogdijraad te Leiden als zelfstandig college bestaan voor de kantons Leiden en Alphen a/d Rijn; te recht, omdat samenvoeging met de voogdijraad te 's-Gravenhage niet mogelijk zou zijn. Nu wordt in de Memorie van Toelichting te verstaan gegeven (blz. 17), dat aan meer dan één voogdijraad in hetzelfde arrondissement geen behoefte zou bestaan, omdat de voogdijraden in kamers kunnen worden gesplitst. Dit was echter vóór de reorganisatie ook al mogelijk, en toch heeft men de afzonderlijke voogdijraad te Leiden behouden. Dit is na de reorganisatie, nu de werkzaamheden van de voogdijraden zo sterk zijn uitgebreid, nog veel noodzakelijker. De bevolking van Leiden en omtrek heeft een geheel eigen karakter, verschillend van die van 's-Gravenhage, en behoort niet van deze gemeente uit te worden behandeld. De hier aan het woord zijnde leden drongen er dan ook met klem op aan, dat de Minister deze aangelegenheid in nadere overweging zou nemen. Zij spraken de hoop uit, dat dit nog tot een wijziging van artikel 461 van het B.W. zou kunnen leiden.

Vastgesteld de 5de November 1954.

SCHIPPER
DIEPENHORST
TJEENK WILLINK
BEAUFORT.